

Delårsrapport Vafabmiljö

Januari till april 2026



Innehållsförteckning

1	Förvaltningsberättelse	3
1.1	Händelser av väsentlig betydelse under perioden	3
1.2	Strategiska utvecklingsprojekt	3
1.3	Ekonomisk ställning	6
1.4	Förväntad utveckling	7
1.5	Budget och helårsprognos.....	12
1.6	Balanskravsresultat	13
2	Drift- och investeringsredovisning	14
2.1	Internredovisningsprinciper	14
2.2	Kommunalt uppdrag	15
2.3	Affärsuppdrag	16
2.4	Investeringar	19

1 Förvaltningsberättelse

1.1 Händelser av väsentlig betydelse under perioden

MATERIALÅTERVINNING

Marknaden för återvinningsmaterial har under perioden präglats av lägre prisnivåer och fortsatt osäkerhet. Priserna på wellpapp sjönk med cirka sju procent, främst till följd av en avvaktande marknad och ojämna orderböcker hos pappersbruken. För returpapper minskade både pris och volym, med cirka 14 respektive fem procent. Även priserna på metallskrot sjönk, med cirka 10 procent.

Prisutvecklingen för återvinningsmaterial påverkas i hög grad av råvarumarknaderna. Under perioden har bland annat internationella handelsrestriktioner och ökade transportkostnader till följd av blockaden i Hormuzsundet haft en negativ påverkan på marknaden.

RIKSDAGSBESLUT OM FÖRÄNDRAD AVFALLSLAGSTIFTNING OCH OFFENTLIG SÄLJVERKSAMHET

Riksdagen har beslutat om förändringar i flera miljölagar som ska bidra till minskade avfallsmängder, ökad återvinning och en mer cirkulär ekonomi. Förändringarna innebär bland annat att detaljhandeln får eget ansvar för sitt kommunala avfall. Även verksamheter som ger upphov till förbrukat matfett, förbrukat kontorspapper och returpapper får ett eget ansvar för dessa avfallsslag.

Förbundet får dock ett andrahandsansvar för det avfall som avregleras, om det inte finns någon privat aktör som kan erbjuda verksamheten en insamlingstjänst. Förändringen kan påverka både insamling, mottagning och behandling av dessa avfallsslag.

Nya regler införs även för hantering av schaktmassor. Syftet är att underlätta återvinning och återanvändning när massorna kan hanteras på ett miljömässigt säkert sätt. För förbundet kan reglerna påverka bedömningen av vilka massor som kan tas emot, hur de ska hanteras och i vilken utsträckning de kan användas som resurs i stället för att klassas som avfall. Förändringarna träder i kraft den 1 juli 2026.

Riksdagen har även beslutat om lagen om offentlig säljverksamhet, som träder i kraft den 1 augusti 2026. Lagen syftar till att reglera situationer där statliga, kommunala eller regionala aktörer säljer varor och tjänster på ett sätt som otillbörligt försvårar för privata företag att bedriva verksamhet. För förbundet innebär lagen att verksamheten inom affärsuppdraget behöver följas och bedömas utifrån de nya reglerna.

1.2 Strategiska utvecklingsprojekt

Kommunalförbundet driver flera större utvecklingsprojekt som är avgörande för att nå de långsiktiga målen i det strategiska ögat. Projekten bidrar på olika sätt till att stärka ökad cirkularitet, säkerställa en god ekonomi, utveckla kundnyttan samt skapa en attraktiv arbetsplats. De omfattar bland annat att ta

hem avfallsinsamlingen i egen regi, att införa ett nytt HR- och lönesystem, att bygga ut fastighetsnära insamling av förpackningar samt att modernisera återbruken.

EGEN REGI

Projektet syftar till att all insamling av rest- och matavfall inom regionen ska utföras i egen regi från och med februari 2026. Genomförandet ska öka rådigheten över fordon och resurser, stärka servicenivån och skapa ekonomiska fördelar.

Projektet följer tidplanen. Fordon har upphandlats och levererats, rekrytering av personal är genomförd och lokaler och ytor för fordon och personal har färdigställts. I vissa områden finns hyresavtal på plats, medan etablering av egna lokaler pågår i andra områden. Under uppstarten har förbundet tagit över insamlingsrutterna från Allmiljö och arbetet med att justera och anpassa dem fortsätter vid behov.

SKIFTET – NYTT HR- OCH LÖNESYSTEM

Projektet syftar till att effektivisera och automatisera HR- och löneprocesserna samt underlätta det dagliga arbetet för chefer och medarbetare.

Det nya lönesystemet, Flex Applications, infördes i mars med gott resultat. Arbetet fortsätter nu med införandet av HR-systemet Hailey. Den första fasen, med planerad driftstart i augusti 2026, omfattar bland annat masterdata, onboarding och offboarding. Därefter införs övriga moduler successivt. Målet är att systemet ska vara fullt implementerat i slutet av 2027, så att organisationen kan dra full nytta av det nya systemet.

NÄRSORTERAT – FASTIGHETSNÄRA INSAMLING AV FÖRPACKNINGAR

Projektet Närsorterat omfattar flera delprojekt och syftar till att hushållen i regionen ska erbjudas fastighetsnära insamling av förpackningar. Insamlingen ska samordnas med dagens insamling av mat- och restavfall och omfatta förpackningar av plast, papper, färgat och ofärgat glas samt metall. Målet är att skapa lösningar som är flexibla, effektiva och hållbara samt ger god service till invånarna utan att påverka taxan.

Införandet är komplext och kommer inte in sin helhet var fullt utbyggt för samtliga fraktioner och bostadsformer i hela regionen till den 1 januari 2027.

Gällande flerbostadshus och gemensamhetsanläggningar finns redan helt eller delvis etablerade lösningar i flera av medlemskommunerna. Etableringen är mycket tidskrävande och förbundet har inte rådighet över helheten då många av besluten och framdriften ligger hos fastighetsägaren. Förbundets organisation är på plats med kundansvariga som har dialog med fastighetsägare i samtliga kommuner. Under 2026 tillkommer fordonskapacitet och processerna för en mer storskalig utbyggnad fortsätter att utvecklas.

För småhus har införandet av insamling av plast- och pappersförpackningar kommit en god bit på väg. I Västerås ställdes kärl ut under 2025 och insamlingen har fungerat väl. Lösningen bedöms överlag vara uppskattad av både förare och invånare. Utställning av kärl fortsätter i övriga delar av regionen

under 2026, med målet att majoriteten av småhusen ska ha fått kärl för plast- och pappersförpackningar före den 1 januari 2027.

För glas- och metallförpackningar har arbetet hittills främst omfattat en gedigen metodutredning samt omvärldsbevakning. Under våren 2026 intensifieras arbetet med att ta fram en långsiktig lösning för dessa fraktioner. Till dess att en etablerad lösning finns på plats kommer invånarna även fortsättningsvis att kunna lämna glas och metall vid återvinningsstationer och återbruken. Den fortsatta implementeringstakten påverkas av kommande inriktning och beslut.

I samband med utbyggnaden har även en mobil app utvecklats och införts. Appen ska ge invånarna bättre information om kommande tömningar och göra det enklare att ta del av flera av förbundets tjänster.

Vid sidan av insamlingslösningarna har förbundet etablerat rutiner, relationer och processer för omlastning, bearbetning och utleverans till producenternas mottagarorganisationer. Det innefattar även arbetsrätt för att säkerställa ersättning från producenterna.

ÅTERBRUK 2.0

Återbruk 2.0 syftar till att utveckla återbruken med ökat fokus på återanvändning och cirkulär ekonomi. Målet är att nya och moderniserade återbruk ska finnas på plats till 2033. Under perioden har arbetet fortsatt med att se över den långsiktiga planen för både nya och befintliga återbruk.

Byggstart för det nya återbruket Eriksberg i Hallstahammars kommun planeras till sommaren/hösten 2026. Upphandlingen av entreprenör har dock överklagats till förvaltningsdomstolen. Det innebär att avtal inte kan tecknas och att entreprenaden försenas till dess att processen är avslutad och beslutet har vunnit laga kraft.

Arbete pågår även med lokalisering av nya återbruk i Surahammar, Arboga, Enköping och Västerås. Processen med att säkra mark har visat sig vara utmanande, vilket påverkar tidplanen för den fortsatta utvecklingen.

Parallellt implementeras gestaltningskonceptet vid befintliga återbruk. Arbetet sker enligt plan.

1.3 Ekonomisk ställning

Tabell 1: Ekonomisk utveckling (mnkr)

	Utfall 2024	Utfall 2025	Utfall T1 2026	Budget 2026	Prognos 2026
Resultaträkning					
Verksamhetens intäkter	888,5	867,8	305,3	922,1	926,5
Verksamhetens kostnader	-889,3	-826,7	-297,8	-883,5	-886,5
Resultat	-0,8	41,1	7,5	38,6	40
Balansräkning					
Balansomslutning	1034	1060	1032	1344	1209
Anläggningstillgångar	671	743	786	981	892
Eget kapital	93	134	141,5	168	174
Investeringar	114	170	76	314	258
Nyckeltal					
Soliditet %	9,0%	12,6%	13,7%	12,5%	14,4%
Skuldsättningsgrad	10,1	6,9	6,3	7,0	5,9

Den ekonomiska ställningen bedöms som stabil. Helårsprognosen visar ett resultat på 40,0 mnkr efter återföring av medel från resultatutjämningsfonden, vilket är 1,4 mnkr högre än budget. Balanskravet för 2026 bedöms uppfyllas, eftersom prognosen visar ett positivt balanskravsresultat.

Det kommunala uppdraget beräknas redovisa ett underskott på 19,8 mnkr före återföring från resultatutjämningsfonden. Underskottet förklaras främst av lägre ersättning än beräknat för förpackningsinsamling, lägre taxeintäkter för restavfall samt högre verksamhetskostnader och övriga externa kostnader. Efter återföring är uppdraget i balans och behållningen i fonden beräknas uppgå till 2,5 mnkr vid årets slut.

Affärsuppdraget prognostiseras redovisa ett resultat på 40,0 mnkr, vilket motsvarar en vinstmarginal på 11,3 procent. Resultatnivån överstiger både kravet på minst 5 procent och årets målnivå på 11 procent. Den starkare avkastningen förklaras främst av en positiv prognos inom Marknad, medan Biogas väntas redovisa ett något lägre resultat än budget.

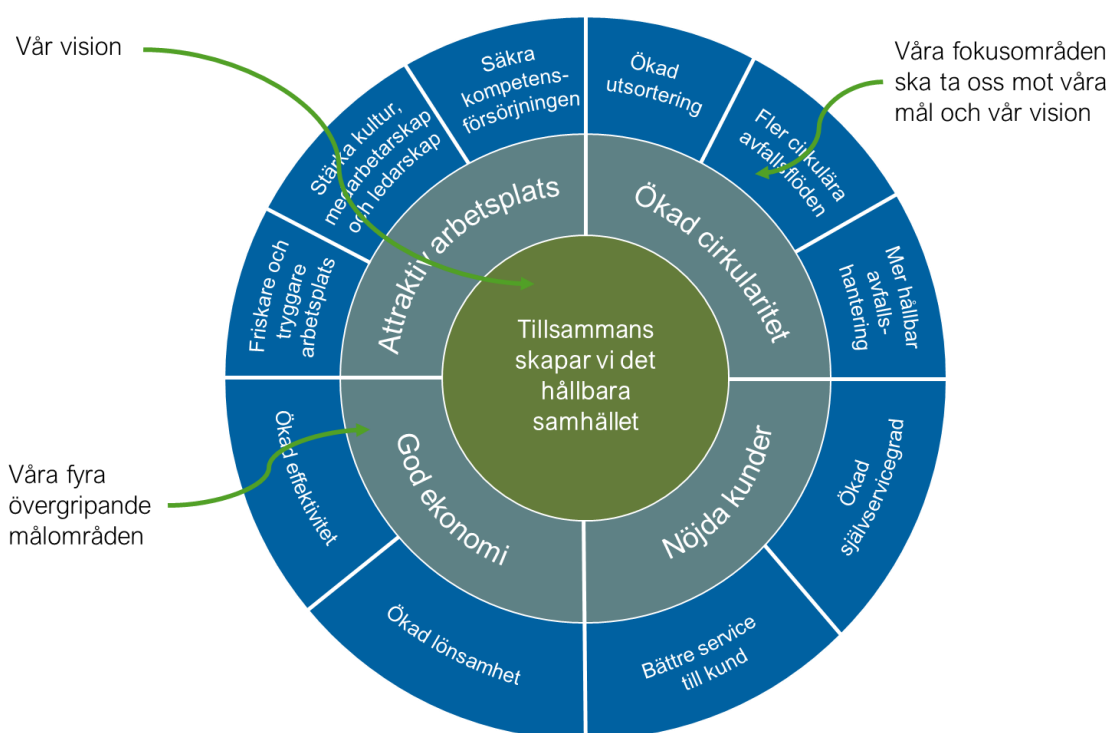
Soliditeten prognostiseras till 14,4 procent, vilket överstiger målnivån på 12,5 procent och är högre än föregående års nivå. Samtidigt är investeringsnivån hög. Årets investeringar beräknas uppgå till cirka 258 mnkr, vilket överstiger det kassaflöde som genereras av verksamheten. Förbundet behöver därför öka upplåningen enligt plan under året för att finansiera planerade investeringar.

Sammantaget bedöms förbundet ha en stabil ekonomisk ställning och god ekonomisk hushållning då både resultatet och soliditeten överstiger budget och målnivåer.

1.4 Förväntad utveckling

Vafabmiljö kommunalförbund bedriver uppföljning och planering av verksamheten baserat på det strategiska ögat, vilket omfattar fyra centrala målområden: Attraktiv arbetsplats, Ökad cirkularitet, Nöjda kunder och God ekonomi. Dessa målområden återspeglar förbundets vision om att tillsammans med kunder och intressenter bidra till ett hållbart samhälle. Genom tydligt definierade fokusområden och nyckeltal övervakas verksamhetens utveckling noggrant för att säkerställa att fastställda mål uppnås.

Figur 1: Strategiska ögat, mål och fokusområden



ATTRAKTIV ARBETSPLATS

Ambitionen är att skapa en arbetsplats där medarbetare trivs, utvecklas och bidrar till verksamhetens framgång. För att uppnå detta fokuseras på följande områden:

- Friskare och tryggare arbetsplats: Arbetet är inriktat på att minska sjukfrånvaro och skapa en säker arbetsmiljö.
- Stärka kultur, medarbetarskap och ledarskap: Insatser genomförs för att förstärka arbetskulturen och höja medarbetarnas engagemang

- Säkra kompetensförsörjningen: Fokus ligger på att skapa en attraktiv arbetsplats vilket gör att vi både kan behålla och utveckla våra nuvarande medarbetare samt attrahera nya talanger.

För att följa upp hur arbetet fortskrider inom de framtagna fokusområdena följs nyckeltal upp kontinuerligt under året.

Tabell 2: Nyckeltal Attraktiv arbetsplats

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Friskare och tryggare arbetsplats	Sjukfrånvaro (%)	4,0%	4,0%
	Andel riskobservationer i relation till antal olyckor, tillbud och riskobservationer	55%	55%
Stärka kultur, medarbetarskap och ledarskap	Medarbetarenkät (index)	4,0	4,0
Säkra kompetensförsörjningen	Attraktiv Arbetsgivareindex	-	-

Efter första tertialet uppgår sjukfrånvaron till 4,46 procent. Helårsprognosen är 4,0 procent, vilket är i nivå med målet. Arbetet fortsätter med löpande och riktade insatser för att identifiera och genomföra åtgärder som kan minska sjukfrånvaron.

Andelen riskobservationer i relation till olyckor, tillbud och riskobservationer uppgick till 32 procent efter första tertialet. Helårsmålet är 55 procent. Bedömningen är att målet fortfarande kan nås under året, med stöd av införandet av nytt rapporteringssystem.

Medarbetarenkäten visade ett resultat på 4,0, vilket är i nivå med målnivån för 2026 och högre än målnivån för 2025. Målet för Attraktiv Arbetsgivareindex införs under året och saknar därför ännu mätetal.

Sammantaget bedöms målet om att vara en attraktiv arbetsplats kunna uppnås vid årets slut. Resultatet i medarbetarenkäten ligger i nivå med målet, medan arbetet med att öka andelen riskobservationer och sjukfrånvaron behöver fortsätta under året.

ÖKAD CIRKULARITET

Arbetet med att främja cirkularitet är avgörande för Vafabmiljös hållbarhetsarbete. Följande fokusområden prioriteras:

- Ökad utsortering: Arbetet syftar till att minska mängden restavfall genom ökad sortering av återvinningsbara material.
- Fler cirkulära avfallsflöden: Målsättningen är att etablera nya cirkulära flöden vilket ska bidra till en mer hållbar resursanvändning.

För att övervaka framstegen inom de angivna fokusområdena bevakas nedanstående nyckeltal löpande under året.

Tabell 3: Nyckeltal fokusområden Ökad cirkularitet

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Ökad utsortering	Minska hushållens restavfall jämfört med 2020 års nivå	25%	16%
Fler cirkulära avfallsflöden	Antal nya cirkulära flöden etablerade jämfört med 2023	4 st	2 st
Mer hållbar avfallshantering	Kartläggning och prioritering av förbättringar	Aktiviteter påbörjade	Enligt plan

Mängden restavfall per hushåll fortsätter att minska, men minskningen går långsammare än planerat. Prognosen för året är en minskning med 16 procent jämfört med målnivån på 25 procent. Under året förväntas restavfallet minska ytterligare när de flesta småhus i resterande kommuner, utöver Västerås, också får kärl för plast- och pappersförpackningar.

Plockanalyser visar att restavfallet fortfarande innehåller en stor andel matavfall, mellan 18 och 28 procent. Det förekommer även felsortering i form av hela, otömnda förpackningar med matavfall. Detta visar att det behövs fortsatta insatser för att minska restavfallet och öka utsorteringen av matavfall till biogasproduktion.

Sedan oktober 2025 är det åter tillåtet att lägga smutsiga och trasiga textilier i restavfallet. Det innebär att textilier inte längre väntas bidra till minskade restavfallsmängder på samma sätt som under perioden då de inte fick slängas i restavfallet. Producentansvaret för textilier beräknas träda i kraft våren 2028.

Målet om fler cirkulära avfallsflöden bedöms bli svårt att nå. Prognosen är två nya etablerade flöden, jämfört med målnivån fyra.

Målet om mer hållbar avfallshantering bedöms kunna nås under året. Arbetet med kartläggning och prioritering av förbättringar pågår enligt plan.

Sammantaget bedöms målen inom fokusområdet ökad cirkularitet delvis uppnås. Utvecklingen går i rätt riktning inom flera delar, men takten är inte tillräcklig för att nå målen om minskat restavfall och fler cirkulära avfallsflöden under året.

NÖJDA KUNDER

Förbundet strävar efter att stärka kundernas förtroende och säkerställa att de tjänster som erbjuds håller högsta möjliga kvalitet. Följande fokusområden har hög prioritet:

- Bättre service till kund: Här ligger fokus på att förbättra service och kundbemötande genom att mäta olika index kopplade till nöjdhet.
- Ökad självservicegrad: Genom utveckling och förbättring av digitala tjänster är målsättningen att öka antalet självservicetjänster till både privat- och företagskunder.

Under året följs nedanstående nyckeltal upp för att bedöma hur arbetet inom fokusområdena utvecklas.

Tabell 4: Nyckeltal fokusområden Nöjda kunder

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Bättre service till kund	NKI privatkund	86%	Mätning september
	NKI företagskund	86%	Mätning i höst
	Nytt abonnemang – nöjd kund	89%	Mätning i höst
Ökad självservicegrad	Antal personer som besöker oss digitalt (Mina sidor privat samt avfallsappen)	250 000	250 000
	Antal digitala tjänster för privatkunder	8 st	9 st

Ett enkätverktyg har upphandlats för att möjliggöra kundundersökningar riktade till både privat- och företagskunder. Den återkommande kundundersökningen för privatkunder planeras att genomföras i september. Undersökningar för företagskunder och nyinflyttade planeras senare under hösten.

Arbetet med att öka kundernas möjlighet till självservice fortsätter. Projektet Mina sidor för privatkunder avslutas under sommaren och övergår därefter i förvaltning. Antalet digitala tjänster för privatkunder uppgår till nio, vilket överstiger målnivån. Målet om antal besökare till Mina sidor och avfallsappen bedöms också kunna nås.

Arbete pågår även med en ny webbplats, där en företagsportal ingår. En förstudie för företagsportalen har påbörjats. Under året fortsätter även arbetet med att ta fram nya nyckeltal för att följa utvecklingen av självservicegraden.

Sammantaget bedöms målet om nöjda kunder kunna uppnås. Bedömningen grundas främst på utvecklingen inom digitala tjänster och självservice, medan resultatet från årets kundundersökningar följs upp när mätningarna har genomförts.

GOD EKONOMI

För att långsiktigt kunna upprätthålla en hållbar och stabil ekonomi fokuserar förbundet på följande områden:

- **Ökad lönsamhet:** Målet är att uppnå ett resultat på minst 5 procent i affärsuppdraget, vilket bidrar till att minska lånebehovet och stärka den ekonomiska stabiliteten. Nya initiativ att öka lönsamheten tas fram årligen och följs upp kontinuerligt.
- **Ökad effektivitet:** Genom att optimera resursanvändningen strävas det efter att öka effektiviteten. Nya initiativ att öka effektiviteten tas fram årligen och följs upp kontinuerligt.

Arbetets framsteg inom fokusområdena övervakas genom en kontinuerlig uppföljning av nedanstående nyckeltal under året.

Tabell 5: Nyckeltal fokusområden God ekonomi

Fokusområde	Nyckeltal	Målnivå	Prognos
Ökad lönsamhet och effektivitet	Resultatnivå i affärsuppdraget (minst 5%)	11%	11,3%
	Resultat i kommunalt uppdrag i balans	0	0
	Förbundets soliditet (%)	12,5%	14,4%
	Årlig ekonomisk förbättring av effektivitets- och lönsamhetsinitiativ	10 mnkr	10 mnkr

Resultatnivån för affärsuppdraget prognostiseras till 11,3 procent, vilket överstiger både kravet på minst 5 procent vinstmarginal och årets målnivå på 11 procent.

Det kommunala uppdraget är i balans efter justering med medel från resultatutjämningsfonden, vilket innebär att målet förväntas uppnås.

Soliditeten prognostiseras till 14,4 procent, vilket överstiger både föregående års nivå och målnivån på 12,5 procent. Det visar på en långsiktigt positiv utveckling av förbundets finansiella ställning.

Effekten av genomförda effektiviserings- och lönsamhetsinitiativ beräknas till 10 mnkr, i linje med målnivån. Dessa åtgärder bidrar till ett stärkt ekonomiskt handlingsutrymme på längre sikt.

Den samlade bedömningen är att målen inom området God ekonomi förväntas uppnås.

SAMMANFATTNING FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Målen inom God ekonomi bedöms uppnås, eftersom resultatnivån i affärsuppdraget och soliditeten överstiger målnivåerna samtidigt som det kommunala uppdraget är i balans efter återföring av medel från resultatutjämningsfonden.

Målen inom Attraktiv arbetsplats bedöms kunna uppnås. Sjukfrånvaron prognostiseras vara i nivå med målet och medarbetarenkäten når målnivån. Arbetet med att öka andelen riskobservationer behöver dock fortsätta.

Inom Nöjda kunder bedöms målen kunna uppnås, främst till följd av den positiva utvecklingen inom digitala tjänster och självservice. Flera kundundersökningar genomförs först senare under året och följs därför upp när resultaten finns tillgängliga.

Inom Ökad cirkularitet bedöms målen delvis kunna uppnås. Restavfallet fortsätter att minska, men inte i den takt som krävs för att nå målet. Även målet om fler cirkulära avfallsflöden bedöms bli svårt att nå, medan arbetet med mer hållbar avfallshantering går enligt plan.

Den samlade bedömningen är att Vafabmiljö har en god ekonomisk hushållning. För att stärka den fortsatta utvecklingen behöver arbetet med minskade restavfallsmängder, ökad utsortering och fler cirkulära avfallsflöden fortsatt prioriteras.

1.5 Budget och helårsprognos

I nedanstående tabell redovisas budget, utfall och avvikelse för januari–april samt budget, prognos och avvikelse för helåret.

Tabell 6: Uppföljning mot budget och prognos (mnkr)

mnkr	Budget T1 2026	Utfall T1 2026	Avvikelse T1	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse helår
Taxor och avgifter	175,5	165,9	-9,6	553,2	542,7	-10,5
Mottagningsintäkter	46,7	45,2	-1,5	145,5	149,6	4,1
Försäljningsintäkter	61,4	60,1	-1,3	164,4	164,1	-0,3
Transportintäkter	8,4	7,7	-0,7	25,1	24,5	-0,6
Övriga intäkter	8,8	7,9	-0,9	26,2	25,7	-0,5
Intäkter	300,8	286,8	-14	914,4	906,6	-7,8
Verksamhetskostnader	-117,9	-122,4	-4,5	-343	-349,2	-6,2
Personalkostnader	-90,3	-85,5	4,8	-272,1	-265	7,1
Övriga externa kostnader	-41,8	-46,9	-5,1	-125,5	-132,9	-7,4
Avskrivningar	-33,3	-33	0,3	-109,3	-109	0,3
Kostnader	-283,3	-287,8	-4,5	-849,9	-856,1	-6,2
Avsättning inaktiva deponier	-6,7	-6,7	0	-20	-20,5	-0,5
Finansiella intäkter	-0,2	0,1	0,3	-0,6	0,3	0,9
Finansiella kostnader	-4,3	-3,4	0,9	-13	-10,1	2,9
Resultat före justering resultafond	6,3	-11	-17,3	30,9	20,2	-10,7
Justering resultafond	5,7	18,5	12,8	7,7	19,8	12,1
Resultat efter justering resultafond	12	7,5	-4,5	38,6	40	1,4

STÖRRE BUDGETAVVIKELSER UNDER PERIODEN JANUARI–APRIL

Intäkterna är 14 mnkr lägre än budget, vilket till stor del beror på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar under perioden.

Verksamhetskostnaderna är högre än budget. Det förklaras till största delen av högre kostnader för energiåtervinning av avfall och inköp av bioavfallspåsar. Kostnaderna för inköp av flytande biogas är också något högre än budget, till följd av ett högre pris än beräknat.

Personalkostnaderna är lägre än budget, främst till följd av vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro.

Övriga externa kostnader är något högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på ökade kostnader för snöröjning i början av året. Därtill har konsultkostnaderna varit högre än budget, främst med anledning av arbetet med förpackningsinsamling samt byte av IT-driftleverantör.

Eftersom det kommunala uppdraget redovisar ett underskott på 18,5 mnkr för perioden återförs motsvarande belopp från resultatutjämningsfonden.

STÖRRE BUDGETAVVIKELSER FÖR HELÅRET

Intäkterna beräknas bli 7,8 mnkr lägre än budget. Avvikelsen beror främst på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar.

Verksamhetskostnaderna beräknas bli 6,2 mnkr högre än budget. Det förklaras främst av högre kostnader för energiåtervinning av avfall, reparation och underhåll av biogasanläggningen samt högre avfallsskatt till följd av ökade mängder inkommande farligt avfall till deponi.

Personalkostnaderna beräknas bli 7,1 mnkr lägre än budget, främst till följd av vakanser, föräldraledigheter och sjukfrånvaro.

Övriga externa kostnader beräknas bli 7,4 mnkr högre än budget. Avvikelsen beror bland annat på högre kostnader för snöröjning i början av året samt högre konsultkostnader kopplade till införandet av förpackningsinsamling, byte av IT-driftleverantör och DAP-projektet (dataanalysplattformprojektet).

Beräkningen av kostnader för sluttäckning och framtida driftkostnader för gamla deponier har uppdaterats. Därför ökas den årliga avsättningen med 0,5 mnkr.

Eftersom det kommunala uppdraget beräknas redovisa ett underskott på 19,8 mnkr för helåret återförs motsvarande belopp från resultatutjämningsfonden.

1.6 Balanskravsresultat

Balanskravet är ett lagstadgat krav som ska uppfyllas enligt kommunallagen och utgör en undre gräns för vilket resultat som är legalt. Ett eventuellt underskott i bokslutet ska inarbetas och det egna kapitalet ska återställas inom tre år utifrån en åtgärdsplan. Prognosen visar att förbundet uppfyller balanskravet och har en ekonomi i balans för 2026.

Tabell 7: Balanskravsutredning (mnkr)

	Prognos 2026
Årets resultat enligt resultaträkningen	40
– Samtliga realisationsvinster	-1,3
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	
–/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
–/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	38,7
– Reservering av medel till resultatreserv	
+ Användning av medel från resultatreserv	
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	
Balanskravsresultat	38,7

2 Drift- och investeringsredovisning

Driftbudget upprättas för affärsuppdraget uppdelat på Marknad och Biogas. Det görs också en särredovisad budget för det kommunala uppdraget. Ett eventuellt överskott överförs till en resultatfond för att utnyttjas vid tillfälliga negativa resultat.

Investeringsbudget upprättas för kommunalförbundet årligen. Investeringsprojekt som inte slutförts under året förs över till nästa års investeringsbudget inom given ram.

2.1 Internredovisningsprinciper

Interna transaktioner, såsom köp och försäljning av transporttjänster samt avfallsbehandling, sker till marknadspris och hanteras genom internfakturerings, vilket säkerställer att verksamheterna bär sina egna kostnader utan ytterligare kostnadsfördelningar.

Fördelningen av kapitalkostnader sker genom avskrivningar och internränta, där internräntan fastställs årligen. För räkenskapsåret 2026 har internräntan fastställts till 2 procent.

Personalomkostnader fördelas genom ett schablonmässigt påslag på lönekostnaderna enligt SKR:s rekommenderade nivå, vilket inkluderar arbetsgivaravgifter, pensionskostnader och löneskatt.

Det kommunala uppdraget särredovisas från affärsuppdraget. Särredovisningen innebär att intäkter och kostnader som direkt kan hänföras till respektive uppdrag tilldelas direkt. Gemensamma intäkter och kostnader fördelas genom särskilda fördelningsnycklar som uppdateras tertiälvis, baserade på andel hushållsavfall/verksamhetsavfall eller uppskattad tidsåtgång.

2.2 Kommunalt uppdrag

Uppdraget att ta hand om avfall som kommunalförbundet har enligt 15 kap miljöbalken särredovisas från affärsuppdraget.

Tabell 8: Driftredovisning kommunalt uppdrag (mnkr)*

	Budget T1	Utfall T1	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Taxor och avgifter	140,2	137,9	-2,3	444,3	442,4	-1,9
Ersättning förpackningar	35,3	28,1	-7,2	109,0	100,4	-8,6
Försäljningsintäkter	16,7	15,8	-0,9	42,0	41,5	-0,5
Övriga intäkter	3,5	2,9	-0,6	10,3	9,9	-0,4
Intäkter	195,7	184,7	-11,0	605,6	594,2	-11,4
Verksamhetskostnader	-77,0	-79,6	-2,6	-226,7	-229,5	-2,8
Personalkostnader	-66,5	-63,0	3,5	-203,3	-198,6	4,7
Övriga externa kostnader	-29,7	-33,3	-3,6	-89,1	-93,8	-4,7
Kostnader	-173,2	-175,9	-2,7	-519,1	-521,9	-2,8
Resultat före avskrivningar	22,5	8,8	-13,7	86,5	72,3	-14,2
Avskrivningar	-18,9	-18,9	0,0	-66,1	-66,1	0,0
Resultat efter avskrivningar	3,6	-10,1	-13,7	20,4	6,2	-14,2
Avsättning inaktiva deponier	-6,7	-6,7	0,0	-20,0	-20,5	-0,5
Resultat före finansiella poster	-3,1	-16,8	-13,7	0,4	-14,3	-14,7
Finansiella poster	-2,6	-1,7	0,9	-8,1	-5,5	2,6
Resultat före resultatfond	-5,7	-18,5	-12,8	-7,7	-19,8	-12,1
Justering resultatfond	5,7	18,5	12,8	7,7	19,8	12,1
Resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* Inkl interna poster

Det kommunala uppdraget redovisar ett underskott på 18,5 mnkr för perioden januari–april, före återföring av medel från resultatutjämningsfonden. Efter återföringen uppgår behållningen i fonden till 3,8 mnkr vid periodens utgång.

Periodens avvikelse mot budget förklaras främst av lägre intäkter samt högre verksamhetskostnader och övriga externa kostnader. De lägre intäkterna beror framför allt på lägre ersättning än beräknat för insamling av förpackningar.

Verksamhetskostnaderna är högre än budget, främst till följd av högre kostnader för energiåtervinning av avfall och inköp av bioavfallspåsar. Den negativa avvikelsen på övriga externa kostnader förklaras främst av högre kostnader för snöröjning i början av året samt konsultkostnader kopplade till införandet av Närsorterat och byte av IT-driftleverantör.

Personalkostnaderna är lägre än budget på grund av vakanser, föräldraledigheter samt sjukfrånvaro.

Helårsprognosen visar ett underskott på 19,8 mnkr före återföring av medel från resultatutjämningsfonden. Behållningen i fonden beräknas därmed uppgå till 2,5 mnkr vid årets slut. Prognosavvikelsen för helåret beror i huvudsak på samma orsaker som periodutfallet, med lägre intäkter samt högre

verksamhetskostnader och övriga externa kostnader. Därutöver har beräkningen av kostnader för sluttäckning och framtida driftkostnader för gamla deponier uppdaterats, vilket innebär att avsättningen i prognosen är 0,5 mnkr högre än budget.

2.3 Affärsuppdrag

Utfallet för perioden januari till april för affärsuppdraget som helhet är 7,5 mnkr, vilket är 4,5 mnkr lägre än budgeterat. Helårsprognosen är 40 mnkr, vilket är 1,4 mnkr högre än budgeterat. Resultatet i prognosen motsvarar en vinstmarginal på 11,3 procent.

I affärsuppdraget redovisas Biogas separat. Resterande verksamhet i affärsuppdraget benämns Marknad där bland annat försäljning av avfallslösningar till företag och arbete med avsättning av inkommande material och bränslen sker.

Tabell 9: Resultatsammanställning affärsuppdraget (mnkr)*

	Budget T1	Utfall T1	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Marknad	8,4	8,1	-0,3	31,1	34,6	3,5
Biogas	3,6	-0,6	-4,2	7,5	5,4	-2,1
Resultat	12,0	7,5	-4,5	38,6	40,0	1,4

* Inkl interna poster

Tabell 10: Driftredovisning Marknad (mnkr)*

	Budget T1	Utfall T1	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Mottagningsintäkter	45,3	44,8	-0,5	141,1	147,3	6,2
Försäljningsintäkter	9,5	8,6	-0,9	22,3	22,0	-0,3
Transportintäkter	11,0	9,5	-1,5	33,0	31,6	-1,4
Övriga intäkter	4,9	4,5	-0,4	14,4	14,4	0,0
Intäkter	70,7	67,4	-3,3	210,8	215,3	4,5
Verksamhetskostnader	-26,1	-24,5	1,6	-74,3	-77,2	-2,9
Personalkostnader	-19,3	-17,6	1,7	-54,7	-52,1	2,6
Övriga externa kostnader	-9,8	-10,6	-0,8	-29,3	-31,3	-2,0
Kostnader	-55,2	-52,7	2,5	-158,3	-160,6	-2,3
Resultat före avskrivningar	15,5	14,7	-0,8	52,5	54,7	2,2
Avskrivningar	-6,3	-6,1	0,2	-19,2	-19,1	0,1
Resultat efter avskrivningar	9,2	8,6	-0,6	33,3	35,6	2,3
Finansiella poster	-0,8	-0,5	0,3	-2,2	-1,0	1,2
Resultat	8,4	8,1	-0,3	31,1	34,6	3,5

* Inkl interna poster

Marknad redovisar ett resultat på 8,1 mnkr för perioden januari–april, vilket är 0,3 mnkr lägre än budget.

Intäkterna är lägre än budget. Avvikelsen beror främst på konjunkturläget, som har medfört något lägre inkommande mängder avfall från företaget samt färre transporter än beräknat.

Kostnaderna är lägre främst beroende på att personalkostnaderna är lägre beroende på vakanser, sjukfrånvaro och föräldraledigheter.

Finansiella poster är något lägre än beräknat till följd av lägre räntekostnader.

Helårsprognosen visar ett resultat på 34,6 mnkr, vilket är 3,5 mnkr högre än budget. Den positiva avvikelsen förklaras främst av högre mottagningsintäkter kopplade till nytillkomna mängder av plast som sorteras i pappershallen, ökade volymer till oljestationen samt ökade mängder farligt avfall till deponering. Även lägre personalkostnader och lägre räntekostnader bidrar positivt till prognosen.

Den positiva avvikelsen motverkas delvis av högre verksamhetskostnader, främst till följd av ökad avfallsskatt för deponering av farligt avfall. Även övriga externa kostnader beräknas bli högre än budget, främst på grund av konsultkostnader.

Tabell 11: Driftredovisning Biogas (mnkr)*

	Budget T1	Utfall T1	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
Mottagningsintäkter	5,3	4,8	-0,5	16,0	14,4	-1,6
Försäljningsintäkter	39,3	39,7	0,4	114,2	114,6	0,4
Investerings- och biogasstöd	3,2	3,4	0,2	9,7	9,8	0,1
Intäkter	47,8	47,9	0,1	139,9	138,8	-1,1
Verksamhetskostnader	-28,0	-31,4	-3,4	-83,9	-84,1	-0,2
Personalkostnader	-4,6	-4,9	-0,3	-14,1	-14,3	-0,2
Övriga externa kostnader	-2,4	-3,1	-0,7	-7,3	-8,0	-0,7
Kostnader	-35,0	-39,4	-4,4	-105,3	-106,4	-1,1
Resultat före avskrivningar	12,8	8,5	-4,3	34,6	32,4	-2,2
Avskrivningar	-8,1	-8,0	0,1	-23,9	-23,8	0,1
Resultat efter avskrivningar	4,7	0,5	-4,2	10,7	8,6	-2,1
Finansiella poster	-1,1	-1,1	0,0	-3,2	-3,2	0,0
Resultat	3,6	-0,6	-4,2	7,5	5,4	-2,1

* Inkl interna poster

Biogasverksamheten redovisar ett resultat på -0,6 mnkr för perioden januari–april, vilket är 4,2 mnkr lägre än budget. Intäkterna ligger sammantaget i nivå med budget, medan kostnaderna är högre.

Den negativa kostnadsavvikelsen beror främst på högre kostnader för reparation och underhåll, behandling av rejektmaterial samt inköp av flytande biogas. Den inköpta volymen flytande biogas är cirka 10 procent lägre än budgeterat, men priset är cirka 20 procent högre.

Helårsprognosen visar ett resultat på 5,4 mnkr, vilket är 2,1 mnkr lägre än budget.

Försäljningsintäkterna bedöms hamna i nivå med budget, medan mottagningsintäkterna väntas bli något lägre till följd av lägre inkommande mängder avfall från företaget.

På kostnadssidan beräknas avvikelsen för helåret bli 1,1 mnkr högre än budget. Det är en mindre avvikelse än för perioden januari–april och beror till stor del på att behovet av inköp av flytande biogas minskar när den renoverade rötkammaren tas i full drift till sommaren.

2.4 Investeringar

FÄRDIGSTÄLLDA INVESTERINGAR

Till och med april har investeringar för 43,3 mnkr färdigställts, vilket är i nivå med budget. Den största delen avser inköpta fordon till projektet Närsorterat. Den totala utgiften för färdigställda projekt uppgår till 52,6 mnkr, vilket är 8,1 mnkr högre än beslutad projektkalkyl.

PÅGÅENDE INVESTERINGAR

Årets prognos för pågående investeringar uppgår till 214,8 mnkr, vilket är 56,1 mnkr lägre än budget för 2026. Avvikelsen beror främst på att flera större projekt har senarelagts. Den prognostiserade totalutgiften för de pågående projekten uppgår till 362,0 mnkr. Det är 5,1 mnkr högre än beslutade projektkalkyler och avser projektens totala löptid, som i flera fall sträcker sig över flera år.

Bland de större pågående projekten finns återbruket i Hallstahammar, där 11,3 mnkr har upparbetats sedan projektstart. Inom Närsorterat är fordonsinvesteringarna i slutskedet och leverans av resterande fordon väntas under maj. För deponiåtgärder ligger prognosen i nivå med beslutad projektkalkyl.

Tabell 12: Investeringsredovisning (mnkr)

	Totalutgift			Årets investeringar			
	Beslutad projektkalkyl	Utfall från projektstart	Avvikelse	Budget	Utfall T1	Prognos	Avvikelse
Färdigställda investeringar							
Större projekt							
Närsorterat (fordon)	37,1	41,4	-4,3	42,6	41,4	41,4	1
Övriga investeringar							
Reinvesteringar	4,5	7,3	-2,8		1,0	1,0	-1
Lagkrav och myndighetsbeslut	0,8	0,3	0,5	0,4	0,3	0,3	0
Övriga	2,1	3,6	-1,5		0,6	0,6	-1
Summa färdigställda investeringar	44,5	52,6	-8,1	43,0	43,3	43,3	-0,3
Pågående investeringar							
Större projekt							
Återbruk Hallstahammar	80,0	80,0	0,0	30,0	0,4	30,0	0
Närsorterat (kärl samt ytor och lokaler)	86,8	86,4	0,4	57,1	8,2	60,7	-3,6
Närsorterat (fordon)	35,7	41,8	-6,1	38,5	9,9	41,8	-3,3
Egen regi ytor och lokaler	12,9	12,4	0,5	1,3	3,3	5,3	-4,0
Övriga investeringar							
Reinvesteringar	34,6	32,3	2,3	29,1	2,9	20,8	8,3
Affärsmässiga	53,4	49,3	4,1	44,0	3,4	16,6	27,4
Effektiviseringar och kapacitetsökningar	7,8	8,4	-0,6	14,9	3,8	11,3	3,6
Säkerhet och arbetsmiljö	2,2	2,6	-0,4	19,5		4,5	15,0
Lagkrav och myndighetsbeslut	0,8	0,9	-0,1	1,2		0,7	0,5
Övriga	4,3	9,5	-5,2	23,0	0,2	16,6	6,4
Deponiåtgärder							
Sluttäckning	20,4	20,4	0,0	4,8	0,1	2,5	2,3
PFAS- och metallrening	18,0	18,0	0,0	7,5	0,4	4,0	3,5
Summa pågående investeringar	356,9	362,0	-5,1	270,9	32,6	214,8	56,1
Totalsumma investeringar inkl deponiåtgärder	401,4	414,6	-13,2	313,9	75,9	258,1	55,8

*Inklusive planerade investeringar som ej påbörjats ännu